

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. . . . . 1 kor. Egy óra. . . . . 50 fill. Negyedévre 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „		Főelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
--	--	---	---

A vidéki városok kötvénykibocsátási joga.

Az értékpapírbörzék közül a párisi az, amely nagy befogadóképességével a szabadabb szellemével a legkeresettebb piaca idegen országbeli kölcsönök elhelyezésének. Az olcsó francia pénz csábítóan és mágnesszerűen vonzza a külföldi értékeket, amik gyümölcsötést keresnek.

A magyar vidéki városok kötvénykibocsátási jogosultsága még csak terv. A fővárosi kölcsönnek a párisi piacon leendő térfoglalása, jelesen pedig az errefelé is népszerű s becsült Magyar Jelzálogbank és Kereskedelmi Bank új zálogleveleinek jegyzévre bocsátása, a „Fühlung“ utjait egyengetve, megnyitották a nemzetközi piacokhoz s így közvetve a jobb gazdasági érvényesüléshez vezető csatornákat. A külföldi záloglevelek elhelyezése Párisban vagy Londonban igen nehéz.

Különösen ha azok olyan viszonylagosan szegény országokéi, mint amilyen hazánk is. De gazdagabb magyar városok, meg municipiumok kötvényeit szívesen venné a különben válogatós vezető piacok feje: Páris is. Itt van tehát az ideje, hogy felhasználva a kedvező konjunkturát, megadjuk a magyar vidéki városoknak is a módot közgazdasági s ennek folytán kulturális fejlődésükre.

A kilátásba helyezett új városi kongresszusnak ma már nemcsak „foglalkozni“ kellene ezzel a tervvel. Meg is kellene valósítani.

A főváros hegemoniáján ezzel nem esnék semmi csorba. A vidéki városok pedig s ezek által a községek is, a vagyonosodás jegyében dolgozhatnak egy erős, modern Magyarország felépítésén.

Mert pénz nélkül nincs boldogulás. Debreczen, vagy Szeged, meg a többi sziklabástyája a magyarságnak, meg a magyar államiságnak, hiába kopogtatni Páris vgy London börzéinek kapuin. Ha nincs meg a kötvénykibocsátási jogosultságuk, sem a párisi börze szindikátusa, a világpiac 70 halhatatlant alkotó „agent de change“, sem pedig a bankok nem állnak velük szóba.

Londonban vagy Newyorkban még kevésbé volna erre kilátás, bár a garancia, amit nyújthatnak, elsőrangú lehet. A párisi intézetek hiába olcsó a francia pénz, — itt is kapnak 4—5 százalékot, sőt többet is, anélkül, — hogy egy lépést is kellene tenniök. S pedig olyan üzletek alapján, amik nem kötik le a tőkét. Igen természetes tehát, hogy obligációk kibocsátása nélkül a budapesti, tőkében nem éppen erős bankok, csak drága pénzért hajlandók a vidéki városok egyszeri köteleve alapján az illető város javára kibocsátott saját cimleteik elhelyezésére. Ezeket a cimleteket azonban a nyugati piacokon nagyon nehezen lehet elhelyezni.

Az angol és német vidéki városok kizárólag annak köszönhetik fejlődöttésüket, hogy módjukban van a kötvényeiket 3—4 százalékkal külföldön is elhelyezni. Ha arra volnának kötelezve, hogy bankjaiktól kérjenek köl-

csön pénzt, a fizetendő magas kamat meggátolná fejlődésük menetét és resztringálná vállalkozásaikat. Nagybritanniában minden „incorporated“ város kibocsáthat kölcsönöket s a „borough“-k is csak formaliter terjesztik elő elő kölcsöneiket a „Local Government Board“ jóváhagyása céljából. Németországban és Franciaországban is minden város élhet kötvénykibocsátási jogával. Ott a belügyminiszter, emitt pedig a parlament engedélyezi. De ez is csak formalitás. Ausztriában is vannak ilyen joggal rendelkező városok, a miknek némelyike inferiorisabb hazánknak egyik-másik vidéki városánál. Ezeket a külföldi vidéki városokat semmi sem gátolja tehát fejlődésükben. Ellenben a magyar városok csak tengődnek, mert Budapest a kötvénykibocsátást monopolizálja.

A magyar vasuti hálózatot annakidején szintén oly módon organizálták, hogy a főváros newyorki felhőkarcolókként emelkedik ki a nemzeti szemponctól ilyen fontos vidéki városok törpe tömkelegéből. Ma már ennek is érezni egy és más hátrányát. Igaz, hogy elsősorban hatalmas, gazdag főváros kell, amely nemcsak közgazdasági gócpontja, de kulturális szive is az országnak. —

Debrecen vagy Szeged azonban — mostoha sorsuk dacára — ma már szintén számottevő tényezők az ország gazdasági életében és minden joguk meg volna rá, hogy az egyik az Alföldnek, a másik pedig a déli vidéknek valóságos gazdasági közép-

Ez így van . . .

Irta: LIA.

— Bálint ur kérem, már fél hétre jár az idő. A délutáni posta már itt volt, azonban részünkre nem érkezett levél. Betakarhatom az írógépet.

Bálint ur, az irodafőnök felelet helyett mosolyogva nézett a leány felé, majd felkelt íróasztal mellől és a leányhoz lépett.

— Ne siessen Irén kisasszony . . . Lássá én már oly régen várom az alkalmat, hogy magával négy szemközt legyek. Azt hiszem maga is észrevehette, hogy . . . hogy . . . nem az én megszokott flegmámmal közeledtem magához . . .

Irén a kalapja után nyúlt.

— Nos, nincs semmi felelete erre? Vagy talán annyira meglepték a szavak, hogy nem tud szóhoz jutni? Feleljen.

A leány arca sápadozni kezdett:

— Bocsásson meg Bálint ur, de most ugy kell sietnem. Most nem felelhetek szavaira.

— Hazaksiérem.

— Kérem, ne fárassza magát . . .

Az irodafőnök arcán egy pár sötét vonás jelent meg.

— Roppant különösnek találok magát Irén kisasszony. E szavaival azt a benyomást

teszi, mintha elutasítana. Pedig higgye meg, nem csécsap gavallér ember beszél belőlem. Amilyen korrekt vagyok a munkámban, oly korrektek a gondolkozásom jelen esetben is . . . Én nem muló kaland után vágyom. Én tiszteltem önt Irén kisasszony! És e percben csak arra kérem, hogy yértsen meg. Ha megért, akkor meg fogja érezni azt is, hogy tisztelem alatt egy mélyebb, egy intenzívebb érzés lappang, melylyel mindig csak a leg-egyenesebb, a legprecízebb uton tudnék haladni . . . Vagyis én a tettek embere vagyok. Ha tudnám, hogy érzelmeim viszhangra találnak, ugy egy szent kapocs csál erősíteném meg ezt a kölcsönös vonzalmat. És akkor . . . akkor . . . a legboldogabb asszonynak nevezhetné magát.

Irénnel forogni kezdett a világ. A szemei tüzeltek, az arca hol lángra gyult, hol elsápadt. Az ajkai mozogtak, de hang nem jött rá. Magában így beszélt:

— Istenem, mily szenzáció lenne ez itt a hivatalban. Mily szenzáció lenne az ismerősei mkörében! És nemsokára már mint asszony jelennék meg a társaságban . . . És ez az ember elhalmózni minden jóval, minden kényelemmel. Mert szeret . . .

Az irodafőnök izgatottan várta a leány választát. Az nem felelt.

— Váratlanul érték e szavak. Zavarba jött. Várjunk egy kicsit . . .

És e megnyugtató gondolattal vált el a leánytól.

A város szélén elterülő ligetben ezalatt simára borotvált panamakalapos barna fiatalember nézegette az óráját, mialatt így beszélt magában:

— Na ez a leány alaposan késik. Fél hét elmúlt és még nincs itt.

Leült egy padra és várt. Alig ült ott pár percig, mikor egy szőke fiatalember közeledett feléje. Barátja volt. Jókedvién üdvözölték egymást, majd a panamakalapos tréfásan megjegyezte:

— Egy barna kis leányt várok és ime egy szőke fiu lep meg. Ez nagyszerű.

— Találka? — hunyorgatott szemével a másik.

— Roppant ártatlan találka. A leánynak mostoha anyja van, nagyon szigorú hozzá, hát ily módon tesszük szabaddá a társalgásunkat. Nagyon szolid, jó teremts!

— Igazán gratulálok neked barátom — folytatta a szőke fiatalember.

— Mihez?

— A sikerhez.

— Mitéle sikerhez?

— Amit a nők körében aratsz.

— Tudtommal ezen a barna kis leányon kívül senki sem vonzódik hozzám szerelemmel. Ez a leány valóságos mintaképe a hü-

Figyelem hölgyeim.

A legszebb női ruhákat, ugymint **kosztümet, pongyolát, aljat, bluzt, leányka ruhát** igen szépen készítek a raktáromon levő elegáns kelmékből, saját érdeke hogy ruházatát nálam készíttesse, mert ugy a kelmék finomságával, mint az olcsó árakkal és jó munkával bámulatba ejtem a t. vásárló közönséget. — Tisztelettel **Brüll Zsigmond, Csapó-u. 19.** (Knoll-ház Zenedével szemben.)

pontja is legyen. De ezt csak akkor fogjuk elérhetni, amikor olcsó kölcsönök szerzésével módjukban lesz kereskedelmi, ipari stb. értékeiket fokozottabb mértékben előmozdítani.

Az igazságosság is megkívánja, hogy a vidék éppen olyan arányokban fejlődhesse, mint a főváros. Ez az adófizetők zsebének sem lehet közömbös. A budapesti 100 milliós kölcsön kitünő külföldi üzleti összeköttetéseknek veheti meg alapját, de ebből a vidék a mai viszonyok közt nem profitálhat semmit.

A városok költségkibocsátási jogosultsága tehát nemcsak a külföldi pénzügyi összeköttetések létesítését fokozhatná, de ennek révén a magyar vidék felvirágoztatásának is igen alkalmas módszere lehetne.

Kánitz László.

Megint botrány volt a kongregációk miatt.

A képviselőház ülése.

A kongregációk körül folyt ma ismét a vita s valóságos botrányokat kavart föl a néppárt és a néppártiakkal a botrányhős Polónyi Géza. Huszár Károly és Szmrecsányi György állottak a zajos botránynak központjában. Ők inszenizálták a dolgot s Polónyi fejlesztette ki. Polónyi ugyanis a nagy kavardásban kiugrott a porondra s ott ordított, kiabált s követelte a zárt ülés elrendelését, ami azonban még sem sikerült, mert a néppárt nem tudott husz aláírást összehozni, bár a Kossuth-pártból is akadt egy-két képviselő, aki aláírásával támogatta Szmrecsányiékát.

A folyosón azután Justh Gyula, aki különben már a gyűlésteremben is utasította pártját, hogy a néppárt és Polónyi gyalázatos akcióját ne támogassák, — erősen kikelt Polónyi Géza ellen:

— Ez a te műved — mondta reszketve az ingerültségtől. Ez valóságos terror, amit ti műveltek. Belé akarjátok fojtani az emberekbe a szabadelvűséget.

Andrássy Gyula gróf, aki szintén ott állott, helyeselte Justh szavait és erősen el-

séges szerelemnek. És én imádom benne ezt a szép vonást. Szeretem és imádom az egész kis nőt . . .

— És a Balázs Margit? — Hunyorgatott a szemével a szöke.

A panamakalapos elgondolkozott:

— Balázs Margit? Miféle leányról beszélsz.

— Lehet, hogy névről nem ismered. Lehet, hogy meg sem figyelted őt, azt azonban el nem vitatható, hogy a leány nincs beléd gabalyodva. Sárváriék házi bálján ismert meg. Ott folyton szemmel tartott. Egész rabod lett neked . . . Megbabonáztad őt. Mikor megtudta, hogy barátod vagyok neked, leplezetlenül elmondta, hogy megtetszettél neki, s hogy szeret. . . Hogy mindig csak te lebegsz előtte, hogy mint valami álomkép folyton a nyomában vagy . . . Hogy a pillantásodat, az ajkad lehelletét érzi mindig arcán. . .

A panamakalapos mosolygott:

— De hisz azzal a leánnyal nem váltottam két szót sem. Sőt határozottan emlékezem, hogy leánnyal egyáltalán nem társalogtam azon az estélyen. A háziasszonyon és Benkónén kívül nem foglalkoztam nőszemélylyel.

— Pedig ez így van barátom. Sokszor egy fiatalember nem tudhatja, mikor szállnak feléje a titkos sóhajok, a titkos pillantások egy ismeretlen nőcske részéről . . . A dolgot nem

ítélte Polónyiék és a néppárt viselkedését. A nagy kavardásban Szmrecsányi György, Huszár Károly és Farkas Pál között lovagias affér keletkezett, amelyről lapunk más helyén emlékezzünk meg.

Az egész kavardás különben abból keletkezett, hogy Huszár Károly és Szmrecsányi György valósággal terrorizálták Várady Zsigmondot beszéde közben.

Kabos Ferenc elnök negyed 11 órakor nyitja meg az ülést.

Bemutatja Láng Mihály dr. és Kristóffy József képviselők mandátumait.

Következik a napirend: a kultuszárca költségvetése.

Barkóczyék védelme.

Huszár Károly (sárvári): A mostani vita azt bizonyítja, hogy a vallási kérdések most már az egész társadalmát foglalkoztatják. Szeretni a vallásos béke általános lennie ebben az országban. (Derültség.)

Kun Béla: Így kellene lenni! (Zaj.)

Huszár Károly: Áttér ezután a tanító-ság megoldandó problémáinak ismertetésére. Ismerteti a falusi tanítók helyzetét és szükségesnek tartaná, ha maga a közvélemény és a társadalom, sőt a kormány is megragadna minden alkalmat, hogy ezen tanítók munkáját megkönnyítse, intenzívebbé tegye az által, hogy megtenne minden lehető, hogy az iskolából kikerült gyermekeknek megadja a módját, hogy azt, amit az iskolából magukkal hoztak ezek a gyermekek, újabb ismeretekkel szaporítsák. Népkönyvtárak felállítását követeli, mely gyakorlati, praktikus ismeretekkel látná el azokat a felnőtteket is, akiknek nincs módjukban és nincs is alkalmuk, hogy újabb gyakorlati ismeretekre tegyenek szert könyv nélkül.

Huszár Károly: Áttér ezután a szabadkőművesek és a kongregációk dolgában a parlamentben és a sajtóban portált kérdések ismertetésére. Tiltakozik a szabadkőművesek agresszív fellépése ellen, mely a keresztény morállal szemben egy új morált hirdet. Tiltakozik az ellen, hogy a keresztény morál mellett, mely 2000 éves kulturát teremtett, egy új modern morálnak volna létjogosultsága. Aposztrofálja ezután a Várady Zsigmond által propagált szabadkőműves eszméket. Azt még egy katolikus négyülés sem mondta ki, hogy ezen vagy azon hitfelekezetet vagyont szekularizálják, de a tisztántuli református gyűlés határozatként mondta ki a katolikus egyház vagy-

szépitem, a tiszta valóság az, hogy Balázs Margit halálosan szeret téged.

— De hisz még csak nem is beszélt velem!

— Nos és ez csak súlyosabbá teszi az ő helyzetét és fokozza a szerelmét! Mert a lidércény módjára lebegsz előtte, melyet el nem érhet. És az elérhetetlenség kínos, fájdalmas! A leánynak két kérője is volt e héten, hallani sem akart egyikről sem . . . Balázs Margit boldogtalan szerelmes! Most épen hoz zájuk indulok.

Kis idő múlva homlokára csapva szól:

— Barátom, mesés ötletem van! Gyere most velem. Semmi esetre sem árt, ha megismered őt, jelzem, hogy tetszeni fog neked. Hullámos, szöke haja van és micsoda termete . . . Aztán meg a mi a fő, a papája nagyon bőkezű leánya boldogságát illetőleg . . . Ertesz egy-e? Nos?

A panamakalapos eltűnődve szól:

— Mindaz roppant érdekes, amiket itt mondtál, azonban én mégsem megyek.

— Nem jössz?

— Nem. Én várom az én „hüségese” ideálat . . .

— Pardon! Erről egész megfélemedtem.

A panamakalapos most újból elővette az óráját. Pár percig hallgatagon ültek egymás mellett. A panamakalapos fürkészve nézett a távolba, de semmi! A leány még nem mutat-

nének a szekularizációját. Idézi a Keletnek egy cikkét, mely hasonló dolgokkal foglalkozik. Sőt — azt mondja — a Vasvármegye is, mely a kormány félhivatalos exoziturája — és a megye főispánja áll a háta mögött — ez a lap is ugyanilyen hangon merészel írni. A kongregációkat ért támadásokkal foglalkozik ezután. A kongregációk — ugymond — hitéletbeli alakulat, mely pusztán a hitélet tisztaságát, a hitbuzgóság intenzívebbé tételét munkálja. (Ugy van!) Tiltakozik ezután a Barkóczy bárót ért támadások ellen. Egy miniszteri főtisztviselő is lehet kongreganista (Ugy van! kiáltások a néppárton. Nagy zaj.). A Presse, a Lloyd híresztelése nélkülözök a komolyság feltételeit. Egy konkrét vádat sem tudtak eddig elene bizonyítani. Az a nagy hajszá, melyet ezen kiváló tisztviselő ellen folytatnak, csak folyamánnya annak a hajszának, melyet a szabadkőművesek folytatnak minden ellen, ami keresztény és katolikus. Még a tanítók fizetésrendezését és a tanfelügyelők helyzetének javítását sürgeti. Szól még az iskola-orvosi intézményről és a nőnevelés és a nőképzés reformját sürgeti. Nem fogadja el a javaslatot.

Előadás a kongregációkról.

Várady Zsigmond: Huszár beszédében talált némely eszmét, melylyel ő is érdemesnek tartja, hogy foglalkozzék. A keresztény kultúrának jogosultságát sok részben ismeri, de ennek nem szabadna kizárnia tényezői közül a liberálisizmus szűkségességét. A kereszténykultúra alapvető kultúra volt nálunk Magyarországon, de ennek a kultúrának továbbfejlesztői is voltak: Galilei, Herbert, Szencer és sokban Darwin is. (Ugy van! Helyes! a munkapárton és a függetlenségi párton.)

Szmrecsányi György: Ez zu hoch! (Nagy zaj.)

Várady Zsigmond: Bocsánatot kérek, a törvényhozás házában vagyunk!

Szmrecsányi György: A kongregációkról beszéljen!

Várady Zsigmond: Arról is fogok beszélni. Kijelenti, nem célja egy vallást sem támadni. A kongregációknak tudvalevőleg nincs alapszabályuk és így nincsenek is azok miniszterileg jóváhagyva.

Huszár Károly: Rendórállam vagyunk!

Szmrecsányi György: Ez nem ujság!

Huszár Károly: Vannak más vallási egyesületek is. Bethlen-kör.

Várady Zsigmond: Én azon az állás-

kozott. Kis idő múlva karonfogta barátját és ő szólalt meg:

— Mondd és még mit beszélt Balázs Margit? Csakugyan tetszem neki? őszintén beszélsz?

— Annyira már ismerhetsz, hogy nem szeretem a rozsz tréfákat. A leánynak nagyon tetszel . . .

A panamakalapos most már türelmetlenül vizsgálta óráját.

— Isten veled — szólta a szöke és kezét nyujtotta.

— Isten veled! — felelte a másik.

Alig tett tíz lépést a szöke, mikor a panamakalapos utána kiáltott:

— Várj! Veled megyek . . .

Kevéssel ezután líhegve ért ide Irén.

— Ki tudja itt volt-e már? — tűnődött magában. Ejh, még nem lehetett itt. Hisz akkor várt volna reám . . . Már többször megkéstem és mindannyiszor várt . . . Bizonyára fontos dolga van és emiatt késik.

Ezzel leült arra a padra, amelyen az imént a panamakalapos ült . . .

— Soká késik. De se baj. Várok reá . . .

Várok . . . Megérdemli az az édes . . .

És ezalatt az „édes” már ott ült Balázs Margit citromsárga leányszobájában és megbabonázva emelte ajkához a leány illatos, puha-fehér kezét. . .

Házi csatornázásokat, vízvezetékét olcsón, pontosan és gyorsan készít
FÜLÖP MIKLÓS vízvezetéki vállalkozó Varga-utca 34.

ponton vagyok, hogy mindennemű vallási egyesületek be kellene szüntetni. Nagy zaj. Elnök csenget.

Várad Zsigmond: Azt kérdelem: Szabad-e kongregánista férfinak a városi tisztviselő választásnál, ha más jelölt nem volna, zsidóra szavazni?

Szmrecsányi György: Hogyne, hogyne! Elnök figyelmezteti Szmrecsányit, hogy kénytelen lesz őt a házszabályok 255. paragrafusában értelmében megbüntetni, ha a szónokot folyton zavarja a közbeszólásaival.

Várad Zsigmond: Felolvassa a kongregációk alapszabályait és kimutatja ezekből, hogy a kongregációknak célja küzdeni üdvösségük ellensége ellen.

Egy hang: Kik azok az ellenségek?

Huszár Károly: A bűnök!

Szmrecsányi folyton közbeszól. Elnök csenget és figyelmezteti Szmrecsányit, hogy a mentelmi bizottsághoz fogja utasítani. Helyeslés a munkapárton.

Huszár Károly: A Justh-párttól tanulják ezt a terrorizmust! Oriási zaj.

Várad Zsigmond: Folytatja a felolvasást. Megköveteli a kongregáció alapszabályát, hogy a tagok alávegyék magukat az alapszabályoknak.

Szmrecsányi György: Hisz ez mindezt így van!

Huszár Károly: Ezért lett renegát a szociológusoknál Farkas Pál.

Ki szemtelenkedik?

Farkas Pál: Ne szemtelenkedjél folyton, mert beütöm a szád.

Iszonyu kavargás keletkezett most, a néppárt padjairól felugráltak és az elnök hasztalanul rázta a csengőt.

Szmrecsányi György: Velem szemtelenkedjél! Nekem merj ilyet mondani! (Nagy lármá a néppárton és a Kossuth-párt padjain. Elnök folyvást csenget.)

Farkas Pál: Neked is azt mondom, hogy ne szemtelenkedjél velem.

Elnök rendreutasítja Szmrecsányit.

Szmrecsányi György újra közbeszól.

Farkas Pál (hangosan ismétli): Ismételen mondom: ne szemtelenkedjél. (Állandó nagy zaj. Szmrecsányi és a néppárt a padot üti, tombol.)

Elnök: Farkas Pált ismét rendreutasítja.

Fráter Loránd: Nem vagyunk korcsmában!

Polónyi Géza: Zárt ülést kérünk!

Fráter Loránd: Uraim, nem vagyunk a korcsmában!

Beck Lajos: Szünetet kérünk!

Az elnök az állandó nagy zajban felfüggeszti az ülést.

A szünet után Berzeviczy veszi át az elnöklést.

Várad Zsigmond: Sajnálattal veszi tudomásul, hogy pusztán a tényeknek előtárása ily sajnálatos személyeskedést és sértéseket okozott.

Várad Zsigmond panaszolja, hogy a tanári kinevezéseknél felekezeti szempontokat vesznek figyelembe s a kongregációs tanárokat előnyökben részesítik. Kéri ennek a rendszernek kiküszöbölését. A költségvetést elfogadja.

Farkas Pál kér ezután szót és kijelenti, hogy ama sértő kifejezésekért, amelyekkel Szmrecsányi György és Huszár Károly közbeszólásai folytán a Ház méltóságán csorbát ejtett, bocsánatot kér.

Huszár Károly: Ellensége minden párbajozásnak, amit a legbarbárabb szokásnak tart, elítél és amit a vallása is tilt s így nem párbajozik, elfogadja Farkas bocsánatkérését, amellyel a Házat megkövette.

Juriga Nándor kéri, hogy beszédét holnap mondassa el.

A Ház megengedi.

Szebenyi Antal a vicinális vasutak közlekedési rendjének javítása érdekében interpellált.

Polónyi Géza a szabadkőműves páholyok alapszabályainak revíziója tárgyában interpellált. Adatokkal bizonyította, hogy a Világ című lap alaptökejét szabadkőművesek

adták össze. Fölszólítja a miniszterelnököt, hogy a szabadkőműves páholyok alapszabályait terjessze a ház elé.

Az ülés délután két órakor ért véget.

A debreczeni egyetem.

A miniszter a Magyarödöt jelöli ki az egyetem helyéül.

Zichy János gróf a városhoz.

Ma került nyilvánosságra a kultuszminiszternek az egyetem ügyében Debreczen városához intézett leirata, amelyből kétségtelenül megállapítható, hogy a tárgyalások oly irányban folytak, hogy az egyetemet az állam föltétlenül Debreczenben akarja és fogja fölléltani. A tárgyalások ugyanis — ez a miniszteri leirat szavaiból látható — nem esetleges dolgokra vonatkoznak, hanem már egyenesen azt a célt szolgálják, hogy az egyetem Debreczenben állítsák fel. Vagyis már nem az általános kérdéssről, nem is arról volt és van most szó, hogy mit adna a város az itt fölléltandó egyetem létesítéséhez hanem — hogy mi kell a már elhatározott debreczeni egyetemhez.

A miniszternek érdekes és reánk nézve nagy jelentőségű leiratát a jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén ismertették a bizottság tagjaival, akiknek legnagyobb része mint az egyetemi bizottság tagja, már ismerte azt. *A miniszteri leirat leglényegesebb része az, hogy a különböző helyeken fekvő területek helyett a kultuszminiszter a nagyerdőre kívánja elhelyezni az egyetemet, ahol a modern német minták szerint építik és rendezik be az egyetemet, úgy, hogy az egyetemi épületek mellett a tanárok is lakást kapnak a nagyerdőn kijelölt területeken.* A miniszternek ugyanis ezzel az a célja, hogy az egyetem létesítésének költségeit a lakberek megtakarított összegével is fedezze.

Fontos kijelentése még a kultuszminiszternek az a megjegyzése is, hogy az egyetem céljaira följelölt összegből a kórházat és szanatoriumot kikapcsolatja, mert a debreczeni egyetemet úgy tervezi, hogy a mellé az állam maga épít 600 betegre berendezett kórházat. Így azután fölszabadul az az összeg, a mit a város a kórház kibővítésének céljaira akart fordítani s amelyet most mint készpénzt csatolhat és csatol is a följelölt összeghez, amivel az összeg nem emelkedik, marad ezután is öt millió korona.

A legsürgősebb dolog most, hogy az egyházkerület a kívánt határozatot hozza meg, ami hihetőleg a legközelebbi rendkívüli kerületi közgyűlésen meg is fog történni. A város már pénteken fog dönteni e kérdésben és pedig előreláthatóan egyhanguan hozza ma ga határozatát.

Zichy János gróf leirata.

A kultuszminiszter leirata, amelyről már a napokban megemlékeztünk, szószerint a következő:

M. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter. 55.157. szám.

Debreczen szab. kir. város Tanácsának!

Folyó évi április hó 27-én 5755. szám alatt kelt felterjesztése és azon tanácskozás alapján, amelyet megbizottaim május hó 14-én Debreczen város, továbbá a tiszántúli református egyházkerület és a debreczeni református egyház képviselőivel folytattak, felhívom a tekintetes Tanácsot, hogy az

említett felterjesztésben foglalt ajánlatát következőképen módosítsa.

Az esetre, hogy ha a törvényhozás elhatározná, hogy Debreczenben fokozatos fejlesztés alapján egyetem állítsák föl, Debreczen szab. kir. város följelölje e célra 5 millió korond készpénzben, továbbá 80 (nyolcvan) katasztrális hold területet a Nagyerdőnek azon a részén, amelyet a május 14-én tartott helyszíni szemlén a bizottság erre mint alkalmasat kijelölt.

Debreczen sz. kir. város egyszersmind eltérően az április hó 27-iki felterjesztésétől, kikapcsolja ajánlatából a kórházat, a járványkórház és a népszanatorium ügyét. Ez intézmények az esetleg létesítendő egyetemmel csak annyiban hozandók kapcsolatba, hogy beteganyagunkat, amennyiben arra a tanítás céljaira szükség van, az egyetemmel rendelkezésére való bocsátása lesz bizonyos módon szabályozandó.

Debreczen sz. kir. város saját költségén, illetve saját hatáskörébe ngondoskodik az egyetemi telep csatornázásáról, a vízvezetéknek és villamos világításnak a telepre való vezetéséről, és a villamos vasutnak a telephez való meghosszabbításáról.

Debreczen sz. kir. város átengedi újból is a bábaképezdét.

A tárgyalások mielőbbi befejezése céljából nagyon kívánatos lenne, ha a tekintetes Tanács megfelelő módon és rövid uton oda hatna, hogy a tiszántúli református Egyházkerület a tekintetes Tanács április 27-iki felterjesztésében foglaltak szerint jogérvényesen ajánlja fel a kilátásba helyezett évi 100,000 korona, illetve 115,000 korona hozzájárulását, annak megjelölése mellett, hogy ez összegből tulajdonképpen mekkora részt vállal a tiszántúli református egyházkerület és mennyi a városi, illetve egyéb régebbi alapítványokból eredő rész, valamint a református teológiai kar elhelyezésére szánt épületnek, illetve épületrésznek továbbá gyűjteményeinek díjtalan használatba való átengedését. Egyszersmind felajánlandók a tiszántúli református Egyházkerület, illetve Debreczen város részéről a Péterfia- és Nyomtató-utca közötti azon telkek, amelyeket a május 14-iki helyszíni szemle alkalmából a bizottság Egyetemi aula és központi egyetemi hivatalok elhelyezésére mint alkalmasat kijelölt.

Hasonlóképpen kívánatos volna, ha a tekintetes Tanács megfelelő módon oda hatna, hogy a debreczeni református Egyház a tekintetes Tanács április 27-iki felterjesztésében foglaltak kiegészítésében, jogérvényesen ajánlja föl 160,000 korona alapítványt egy tanszék költségeinek fedezésére.

A fentiek értelmében módosított ajánlatok beérkezése után annak idején a törvényhozás hozzájárulása esetére a különböző vagyonelemeknek tulajdonába, illetve használatába való átengedése ügyében szűk séges, „szokásos költségek” megfogalmazását, ugyszintén az évi hozzájárulás szerződésszerű megállapítását illetőleg újból fogom a tekintetes Tanácsot értesíteni.

Budapest, 1911. május hó 20-án.

Zichy.

A leirat a bizottság előtt.

E leirat alapján az egyetemi bizottság tárgyalás alá vette a kérdést é egyhanguan kimondta, hogy a kívánásokat teljesíteni kell és lehet is. A tanács már át is irt a református egyházhoz s a kerülethez, amelylyel másolatban közölte a miniszter leiratát. Az egyház és a kollegium képviselői is a legnagyobb készséggel jelentették ki, hogy a miniszter kívánásait az egyház respektálni és teljesíteni fogja.

Ugyancsak egyhangú lelkesedéssel monddta ki ma a jog- és pénzügyi bizottság, hogy az öt millió korona készpénz, a nagyerdei nyolcvan hold terület följelölését, a villamos és gázvilágítást, a vízvezetékét és csatornázást, a villamos vasut kiépítését javasolja, azonkívül pedig a még szükséges telkeket, a

melyek esetleg nincsenek a város tulajdonában, megszerzi. A följánlott öt millió korona nem növeli a kiadásokat, mert hiszen azt amugy is készpénzben kellett volna kölcsön útján előteremteni. A nagyerdei nyolcvan hold terület a kétezer holdas erdőt nem csonkítja meg s az államtitkár által ismertetett terv oly szép, hogy annak kedvéért is érdemes a nagyerdőből a kívánt területet rendelkezésre bocsátani. A kultuszminiszter ugyanis az egyetemet a modern német mintákra tervezte és az ifjúságot a várostól elkülönítve akarja elhelyezni úgy, hogy az ifjúságnak ott mindjárt *internátust, botanikus kertet, sporttelepet* létesít s a tanárok számára is szép lakásokat rendez be.

A Péterfia-utcai telkekre az aula és a gazdasági hivatalok elhelyezése végett lesz szükség, bár nem kizárt dolog, hogy e hivatalok a mai kollegium épületében nyernek elhelyezést. A nagyerdőn építendő egyetemi épületekben a jogi, bölcsészeti és orvosi fakultásokat helyezik el.

A kollegiumban tehát csupán a teológiai kar, a tanítóképző, ennek internátusa marad s így lehetséges, hogy a központi hivatalok az aulával itt nyerhetnek megfelelő elhelyezést.

A városi és az egyházi alapítványok.

Miután a város, illetve a közgyűlés akaratára kétségtelen, mert hiszen tudott dolog, — hogy az egyetemet Debreczen minden áron akarja és semmiféle áldozatoktól vissza nem riad, csupán az egyház elhatározása szükséges most, amivel azután az egyetem kérdésével kapcsolatos dolgokat el döntenek. Egy tekintélyes és egy a városnál, mint az egyháznál vezető állásban levő tisztviselő a dolognak ama részére, amely az egyházat és az alapítványokat érinti, ezeket mondta:

Debreczen szab. kir. város közönségének századokon át teljesített áldozatkészsége, amelyel a hazai műveltséget munkálta s különösebben a helybeli főiskoláján a tudomány-szakoknál időről-időre tett alapítványai nincsenek semmiféle feltételhez kötve, nincsenek például kimondva, hogy a város közönsége azt úgy adja, alapítja, hogy ha idővel magasabb fokúvá, egyetemmé fejlődik az az iskola, a kollegium, s a fejlődés absorbeálni kívánja az alapítványt, akkor az alapítványok megszűnnek. Nincs ez ellen semmi kifogása a város közönségének, de sőt azt önként értetődőnek tekintik, mert hiszen azokat az adományokat, alapítványokat a kollegium is minden különösebb kikötések nélkül kérte kapta s fogadta el ugyan, de bizonyára szintén mégis úgy, hogy azt átengedje, beolvadni engedje az egyetemmé fejlődő magasabb rangúvá nőtt iskola céljaira.

Azt hiszem, ezeknek a természetes igazságoknak nincs cáfolatuk. A városnak ilyen irányu intencióit mutatja az is, hogy ujabban éppen az egyetemmé fejlődés fokozatának elérése céljából több székre egész alapítványt tett, másokat kiegészített s megajánlotta az egyetemi épületek felemeléséhez szükséges területeket s építési, szervezési költségeket, sok millió készpénzt.

A debreczeni református egyház akaratára felől sem szabad kételkedni. Legközelebb tette folyóvá azt a 100,000 koronát, melyet annak idején felajánlott egy történelmi tanszék alapjául. A kormány egy tanszék alapjául 160,000 koronát tervez s így az egyháztól to-

vábbi 60,000 korona kivántatik, ha egy tanszék egész dotációját kívánja fedezni. Ugy tartom, hogy ezt az egyház akarja és akarnia kell multjánál, jelenénél fogva és bizonyosan meg is találja a módját hogy eme 60,000 koronán ne muljék az egyetemenek mielőbbi felállítására.

Hogy pedig a kollegium akarja-e az egyetem? Rossz, aki csak feltételezi is az ellenkezőt.

A kollegiumnak és a közületnek a legnagyobb sulyu beleszólása van abban, hogy a tanszék alapítványok most már egyetemi tanszék alapítványokká formálódjanak át. — Vannak ugyan, akik aggódással vagy bizonyos tartózkodással voltak a főiskola átalakulása iránt. Azonban tudniok kell ezeknek is, hogy a debreczeni főiskolának egyetemmé fejlődése olyan korkövetelmény, ami el nem maradhat, s az mint református jellegű egyetem váiósul meg.

Látniok kell, hogy ez a vágy is teljesül abban az egyedül teljesíthető mérvben, hogy a vallástant református jelleggel rendezik be a mi egyetemünkön. Az orvosi, a jogi, a filozófiai tanszékek pedig nem tartoznak ugy se felekezetekhez.

Hiszem, remélem, bizom abban, hogy az egyetemi terület kimondja, hogy a kollegiumi tanszéknek a filozófiai, a teológiai és jogi tanszék egyetemén egyetemi fakultásokká fejlődését örömmel üdvözli s egyetemi fakultásokká fejlesztését a maga részéről is önzetlenül munkálva — beleegyeznek, hogy az illető tanszék összes alapok e célra fölhasználtasának.

Ugy értesülünk, hogy a kerület az egyetem kérdését a püspökbeiktató rendkívüli közgyűlésen fogja tárgyalni.

A kamarai székház tervpályázata.

A zsüri döntése.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara új székházának tervpályázata felett két napi erős munka után tegnap este döntött a bíráló bizottság, melynek tagjai voltak:

Alpár Ignác műépítész,
Bierbauer István műszaki főtanácsos,
Schmidt Gyula műépítész,
Stegmüller Árpád építész, kamarai al-
elnök,

Szavay Gyula kamarai titkár.
A pályázatra 26 terv érkezett be. Ezek közül a bizottság 14 tervet, köztük több értékes és érdekes munkát kénytelen volt a bírálattól kizárni azon okból, mert telekméreteik pontatlanok voltak, vagy a pályázat valamely lényeges feltételének nem feleltek meg.

Az érdemlegesen elbírált többi 12 terv egy és más tekintetben helyes megoldási gondolatokat tartalmaztak az „amerikai bélyeg” jellegű, a „Tigram”, „Hortobágy”, a „Debrecenbe kéne menni”, „If you please”, „Hermes” jellegű tervek.

Külön dicsérettel emelte ki a bizottság a „Mercur A”, a „Cour d'honneur” és a „Sarokbejárat” jellegű terveket.

Díjazásra érdemesnek s bizonyos módosításokkal kivitelre alkalmasnak három tervet talált a bizottság s ezek a következők:

Az 5. sz. pályamű, jelige „KIK”.

A 23. sz. pályamű, jelige rajzolt Mercur-fej.

A 26. sz. pályamű, jelige vörös körben kettős kereszt.

Mind a három díjazásra érdemes terv

ugy oldja meg a feladatot, hogy egy alsó és egy magas földszintet képez, a bejárásokat az alsó földszintről akként vezeti, hogy azok a magas földszintet meg ne szakítsák s így ott a hivatal egy végben elhelyezhető legyen.

Miután mindhárom tervnek van olyan hibája (az 5. sz.-nál a külső architektúra szárazsága, a 23. sz.-nál a folyosó világításának és szellőzésének hiányossága, a 26. sz.-nál a titkári lakás kiszorítása), amely miatt javítás nélkül kivitelre nem alkalmas, a bíráló a három díjat (2000 kor., 1000 kor., 500 kor.) e rendben nem osztotta ki, hanem a díjak összegét 100 koronával megpótolva s 3600 koronára kiegészítve három egyenlő, egyenként 1200 koronás díjban adja ki.

A jeligés levelek felbontásával a nyertesek neve a következőkben tüntetett elő:

5. sz. Hajós és Villányi műépítészek,
23. sz. Spiegel Frigyes és ifj. Englert Károly műépítészek,

26. sz. Györgyi Dénes műépítész.

A pályatervek a kamara kistanácstermében megtekinthetők.

Képviselők párbaja.

Lovagias affér a kongregációk miatt.

A Huszár Károly, Szmrecsányi György és Polónyi Géza triumvirátusa alatt megindult heccnek, amely ma a képviselőház ülésén folyt le, lovagias folytatása lett. A mely Huszár Károly részéről nyilatkozattal nyert elintézés, Szmrecsányi György és Farkas Pál közt azonban fegyveres elégteladással.

Lapunk más helyén ismertettük a képviselőházban ma lefolyt botrányt. Huszár és Szmrecsányi Várady Zsigmond beszéde alatt folytonosan közbeszóltak s terrorizálni akarták Váradyt, aki a kongregációk tulajdonosai s káros működése ellen beszélt. — A közbeszólásokra Farkas Pál megjegyzést tett, mire Huszár Károly és Szmrecsányi György durván rátámadtak. Farkas Pál a durva támadásra ezt kiáltotta úgy Huszárnak, mint Szmrecsányinak:

— Ne szemtelenkedjél folyton, mert beütöm a szád!

A kifejezésért Farkas Pál a Házat megkövette. E megkövetéssel Huszár Károly megelégedett, mert őt hite és meggyőződése tiltja a párbajtól.

Szmrecsányi György, aki bár szintén néppárti és katolikus, nem olyan hithű, mint Huszár, provokáltatta Zboray Miklós és Rakovszky Béla útján Farkas Pált, aki Farkas Zoltánt és Vojnits Sándort nevezte meg segédeikül.

A két fél segédei ma délután tárgyalták az ügyet és kardpárbajban állapodtak meg.

A párbaj ma délután folyt le a Rákosi-féle vivóteremben. Előbb Farkas Pál dr. érkezett meg segédeivel és orvosával, Kuzmuk Pál dr. tanárral. Utána érkezett meg Szmrecsányi György, akinek orvosa Boros Ernő dr. volt. A párbajt Farkas Zoltán vezette. A szokásos békítési kísérletek után a felek föllálltak, majd hevesen csaptak össze. A második összecsapásnál Szmrecsányi György jobb karján kapott hosszú vágást. A seb összevarrása után még háromszor csaptak össze.

Most már Szmrecsányi György támadott, azonban ellenfelét megsebesíteni nem tudta. Az ötödik összecsapásnál Farkas

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

Pál kardja Szmrecsányi homlokának jobb oldalát találta s hosszú, a szem mellett az orrig futó sebet ejtett rajta.

Erre a segédek a párbajt befejezettnék nyilvánították ki. Mig Szmrecsányi György sebeit kötötték be, Farkas Pál hozzálépett és így szólt:

— Bocsáss meg.

Mire Szmrecsányi György kedélyesen így szólt:

— Alaposan megváltál. Több szerencséd, volt mint nekem. Majd kivered a szememet.

— Azt sajnálom, nem akartam.

A női felső kereskedelmi iskola.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután tartott ülésén számos olyan ügyben fejtette ki a maga álláspontját, mely a törvényhatósági bizottság élegközelebbi rendes közgyűlése elé kerül. Ezek között szerepelt a női felső kereskedelmi iskola ügye. A bizottság örömmel vette tudomásul a Kereskedő Társulat beadványát, a melyben bejelenti, hogy a női felső kereskedelmi iskolát felépíti s egyhangulag szavazta meg a kért hozzájárulást.

Az ülésen Vargha Elemér tanácsnok elnöklete alatt jelen voltak Aczél Géza főmérnök, Roncsik Lajos főszámvevő, Csanak József, Jánosi Zoltán, Kernhoffer József, Márk'Endre, ifj. Schwartz Vilmos, Zádor Lajos és Tóth Emil dr. jegyző.

(Telekvételek.)

A jog és pénzügyi bizottság egyhangu határozattal hozta meg javaslatát az ingatlanok megszerzése ügyében s minden ajánlatnál a telektulajdonosok ajánlatát fogadta el a hivatalos becsüvel szemben. A közgyűlésnek javasolják, hogy az Ajtó-utca 15. számú házat 36000, a Homok-utca 30. számú házat 4500, az Erzsébet-utca 36. számú házat 25000, a Nyil-utca 82. számú házat 4000, a Késes-utca 44. számú házat 14000, a Rakovszky-utca 2. számú házat 10000 koronáért vegye meg a város.

(Az új ovoda.)

A József királyi herceg-utcai óvoda építésére vonatkozóan javasolja a bizottság, hogy az óvodát a József királyi herceg-utcai 64—66. számú telken az óvodát építések fel, annak költségeire 45000 korona 50 éves kölcsönt vegyenek föl a Reviczky vagy a nyugdíjalapból s azt a Dégenfeld-téri 6-ik számú ház 3450 korona évi jövedelméből törlesszék.

(Fizetésjavítások.)

Egyhangu határozattal javasolja a jog- és pénzügyi bizottság, hogy a szegényházi felügyelők, valamint a városi hajduk fizetésük nagyobb összegben való megállapítása iránt beadott kérését teljesítse a közgyűlés.

E kérdésnél, mint a szervezési szabályrendeletet érintő kérdésnél Jánosi Zoltán bizottsági tag kért szót. Elmondta, hogy minden valószínűség szerint több állás kimaradt a fizetésrendezésből, így például Haty Kálmán vízműfelügyelő. A közgyűlés az ő indítványára kimondta, hogy a díjnokok is mérsékelt lakbért kapjanak és hogy őket is fel kell venni a nyugdíjintézménybe, mint ahogy a világitási vállalat alkalmazottait is fölvevették. A díjnokok keserves, nehéz munkát végeznek, megérdemlik, hogy sorsukon valamivel segítsenek. A közgyűlés utasította a tanácsot, hogy tegyen erre vonatkozóan javaslatot, de ez utasításnak a tanács még máig sem tett eleget. Kéri tanácsot, tegyen eleget a közgyűlés utasításának.

(A köztemető telke.)

Sipos Ferenc majorsági földjén való építkezés engedélyezése iránt beadott kérés tárgyalásánál Aczél Géza főmérnök szólalt föl és kijelentette, hogy a Sipos-féle telekre a köztemető létesítése érdekében szükség van, a teleket elég olcsón, 6 koronáért,

illetve 5 korona 50 fillérért kapja meg a város. Az ott még idegen kézben levő telekek sürgős megvétele szükséges, mert minél tovább huzódik a dolog, annál magasabb árakat fognak szabni a tulajdonosok. Az ő terve a köztemetőre vonatkozóan ismeretes. Ő ugyanis a még ott levő kevés idegen telket is megakarja szerezni s ez esetben ott parcellázni is lehetne, ami a köztemető létesítésének költségei nagy részét fedezné.

Jánosi Zoltán felszólalása után a bizottság kimondta, hogy a telek megszerzését szükségesnek tartja és azt javasolni fogja a közgyűlésnek.

(A női felső kereskedelmi iskola.)

A debreceni kereskedő Társulat bejelentette a város tanácsának, hogy a női felső kereskedelmi iskola részére, amelyet a kereskedelmi iskolában az idén nyitottak meg, külön két emeletes épületet épít. A felső kereskedelmi iskola olyan, amilyen az országban csak még kettő van: Marosvásárhelyen és Pozsonyban. Az építést a Társulat már megkezdte és még az idén be is fejezi. Az új épületben, amely harminchárom méter hosszú és két emeletes lesz, 6 tanterem, 5 szertár s a szükséges mellék-helyiségek lesznek. Kéri ezeknek bejelentése mellett a Társulat, hogy a város az építkezésekhez 300000 téglát és állandó évi segély címén 3000 koronát szavazzon meg.

A kérdéshez Márk'Endre, Zádor Lajos és Jánosi Zoltán nszóltak hozzá, akiknek a felszólalásai után a bizottság egyhangu megállapodása szerint azt a javaslatot fogadta el, hogy a közgyűlés egyszersmindenkorra a téglasegély helyett 15000 koronát, évi segély címén pedig 3000 koronát szavazzon meg.

Két kisebb jelentőségű ügy elintézése után az ülés délután 5 órakor ért véget.

Vasuti szerencsétlenség.

Összeütköztek a debreceni tehervonatok.

Püspökladányról táviratozzák, hogy egy oda várt tehervonat, amelynek Törökszentmiklós felől kellett volna ma délelőtt Debrecenbe megérkeznie, Törökszentmiklós állomáson összeütközött egy másik tehervonattal és erősen megrongálódott.

A tehervonat, amelylyel a Törökszentmiklós felől jövő vonat összeütközött, ma hajnalban indult el Debrecen állomásról vegyes áru rakománnyal. A püspökladányi vonat, a melynek Debrecenbe kellett volna befutnia, a törökszentmiklói állomáson épen mozgásban volt, indulás közben lassan mozgott a sineken, amikor a debreceni tehervonat, amely még majdnem teljes gyorsasággal futott, ugyanarra a sínparra siklott rá. Amikor a kalauzok a katasztrófa abekövetkezését látták, igyekeztek azt elhárítani, de a hosszú tehervonatot megállítani nem lehetett s így a debreceni tehervonat nagy erővel futott bele a püspökladányi vonatba.

Az összeütközés olyan heves volt, hogy több kocsi összetört, több pedig kiugrott a sinekről, nekivágódott a telefon és táviró oszlopoknak s azokat is eltördelte.

Emberéletben ugyan szerencsére nem esett kár, de több vasuti alkalmazott s több szertört, azonkívül az árukból is igen sok megsérült.

A kár elég nagy, mert több kocsi összetört, azonkívül a zárúkból is igen sok megrongálódott. Az egyik vonaton szarvasmarhák is voltak, melyek közül a heves összeütközés többet megölt.

A rögtön kért és megérkező segélyvonattal sikerült megfeszített munka után a közlekedést folytatni.

Azonnal megindították a nyomozást, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlen-

ségért, de eddig megállapítani még nem sikerült, hogy a katasztrófának ki vagy mi volt az oka. A vizsgálat csak annyit derített ki, hogy hibás váltóállítás folytán történhetett meg, hogy az egyik tehervonat arra a sínparra futott be, amelyiken már egy másik vonat indulóban volt.

Állítólag a szerencsétlenség oka az, hogy a sinek mellett legeltető pásztorgyerekek fordították meg a jól beállított váltót, amit az őr nem vett észre. A csendőrség ez irányban is megindította a nyomozást, de eredményt itt sem értek el.

A megrongált pályafestet a kirendelt munkások még a mai nap folyamán helyrehozták, úgy, hogy a közlekedés további menetében fennakadás nem volt.

HIREK.

— **A király.** Bécsből táviratozzák: A király ma költözött át a lainzi Hermes villába. Délután fogadta Uruguay követét, majd Bienerth báró miniszterelnököt, három óra-
kor pedig Paar gróf kíséretében Lainzi ment, ahol a kastély első emeletén lakik. Itt csupán Paar gróf főhadsegéd és Kerzl orvos fog a felséggel lakni.

— **Bírósági kinevezések.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király a Szabó Bertalan máramarosszigeti ügyészt a hajdunánási járásbíróhoz a VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá, Lakatos Gábor dr. debreczeni ítélőtáblai bírósági jegyzőt és Majoros Mihály máramarosszigeti törvényszéki jegyzőt a máramarosszigeti ügyészséghez alügyészekké nevezte ki.

— **A véderőreform.** Fővárosi tudósítónk jelenti: 9 véderő-bizottság ma Talián Béla elnöklete alatt ülést tartott, amelyen részt vettek a miniszterelnök, Székely és Hazai miniszterek. Bakonyi Samu azt kívánta, hogy a javaslatokat utasítsák először az igazságügyi bizottsághoz, amit azonban a bizottság nem fogadott el. Solymossy Ödön báró előadó, Pejacsevich Tivadar gróf, Tóth János és Bakonyi Samu felszólalásai után Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök válaszolt a felszólalásokra. A kormány teljes nyíltsággal járt el — mondta. Az országnak mindenek előtt jó védelemre van szüksége, — mert csak jól védett országban lehet szó választói jogról és egyéb-másról. A költségekre vonatkozóan kijelenti, hogy a felhozott összehasonlítások túlzottak. A katonai költségekből sok meg térül s abból a közgazdaság csak nyer. Ő is elfogadásra ajánlja a javaslatot. A bizottság holnap folytatja tanácskozásait.

— **A Vilmos huszárezred diszkardja a braganzai hercegnek.** A Vilmos huszárezrednél régi szokás, hogy amelyik tiszt huszonöt évig szolgál az ezrednél, annak emlékül egy diszkardot ad át a huszártiszti kar. — Ilyen diszkardokkal tüntették ki eddig Berg báró, Nedeczky Ferenc és Batthyány huszárkapitányokat. Most lesz negyedszázados évfordulója annak, hogy a Vilmos huszárok sorába lépett Don Miguel braganzai herceg, a kine ktudvalevőleg fia is Debrecenben szolgált. Ez alkalomból a 7-es huszárezred Don Miguel braganzai hercegnek is diszkardot nyújt át, melyet tegnap küldöttségileg vittek fel Bécsbe.

— **Debreceni gazdák Kecskeméten.** E hó 21-én lesz Kecskeméten az országos gazdaggyűlés, amelyre már 20-án Debrecenből 25 gazdaember megy át Kecskemétre a gazdasági egyesület és a gazdakör elnökségének vezetése alatt. A háromnapon látogatás esetleges résztvevői még e hó 10-ig jelentkezhetnek Rácz Lajos titkárnál. — A kecskemétiak, akik mindig kitüntető szi-

vességgel fogadták a debreceni gazdákat, most is meleg fogadtatásban akarják részeseit s ezért külön fogadó és rendező bizottságot alakítottak, amelynek elnöke Kovács Sándor nagybirtokos, takarékpénztári elnök.

— **Utóállítás.** Ma volt a pavillon laknyában az utóállítás második napja, amikor a fölhívott 47 hadköteles közül tizet soroztak be.

— **A Slavianszky-daltársulat Debrecenben.** Ma este fél kilenc órakor ritka élvezetben lesz része városunk közönségének. A Bika-szálló nagytermében hangversenyez Slavianszky orosz dal és zenetársulata, amely 40 tagból áll, festői nemzeti viseletben valamennyi. Műsoruk fölülmulja az összes hasonló daltársulatokat. Az érdeklődés óriási. Jegyek egész nap válthatók Antalffy jegyirodájában. Páholy 14 és 12 korona. — Ülőhelyek 3, 2. és 1 korona 20 fillér, állóhely 1 korona.

— **Siketnéma növendékek hittanvizsgálja.** A erfórmátus vallású siketnéma növendékek hittanvizsgálja folyó hó 9-én pénteken reggel 8 órakor lesz a Kossuth-utcai templomban. Érdeklődőket szívesen fogad a vezetőség.

— **A zenekonzervatórium hangversenye.** Az Arany Bika szálló dísztermében ismét szép és előkelő közönség gyűlt ma egybe, hogy újabb meggyőződést szerezzen a debreceni zenekonzervatórium kiváló tanárkarának tiszteletreméltó munkájáról. Ezuttal 7 első gyakorló, 6 második gyakorló, 8 közép s egy kiművelési osztályu tanuló szerepelt a hegedűszámok kísérein kívül. A felső osztálybeliek közül Horváth Irént, Sztankay Évát, Rhénes Erzsikét, Nagy Andort, Ungár Erzsikét és Thamassy Zoltánt említjük különösen ki. Nagy érett, szép játék volt a Papler Irmáé és Kontsek Béláé. — Heimlich Ilonka egy nehéz Moszkovszky darabot könnyedén és szépen adott elő. — Beriot 7-ik hegedűversenyét hallottuk végül feltűnő technikai és előadásbeli készséggel. A szépszámu közönség háromnegyed 7 órakor oszlott el a sikerült vizsgálati előadásról. A holnap, csütörtökön tartandó hangverseny szintén fél 5 órakor kezdődik.

— **A siketnémák perselyei.** A siketnémák debreceni intézete jövedelmének egyik jelentékeny részét képezik azok a filléres adományok, melyekhez a különböző helyeken elhelyezett perselyei révén jut az intézet. Most kerülnek felbontásra azok a perselyek, melyek az egyes tanintézetekben vannak elhelyezve. Az intézeti szolgáló felhatalmazást nyert az igazgatóságtól, hogy ezeket a perselyeket felbontassa és tartalmát átvehesse. Ezuton is felkéri az igazgatóságot az adománygyűjtéssel foglalkozó tanító urhölgyeket és tanító urakat, hogy a gyűjtött összeget megszámlálják és egy erre a célra szolgáló ivre rávezetni szíveskedjék.

— **Ifjusági ünnepély.** A debreceni felső kereskedelmi iskola ifjusága e hó 8-án csütörtökön délelőtt 10 órakor évváró ünnepélyt tart az intézet tornatermében. — Az ünnepély műsorán szavallatok, énekszámok, ünnepi beszédek, az ifjusági körök évváró jelentései s a pályázatok eredményének kihirdetése szerepelnek.

— **Lódijazás a Hortobágyon.** E hó 25. napján tartják meg a lódijazást a Hortobágyon a lóvásártéren.

— **Gazdák tanulmányutja Debrecenben.** A kolozsvári gazdasági egyesület kiscsárdából álló 30 tagu társasága e hó 10-én érkezik meg Debrecenbe, ahol a Hortobágyot és Pallgaut fogják megtekinteni. A gazdákat a gazdasági egyesület részéről Rácz Lajos titkár fogja vezetni.

— **Arany Bika Mulató.** Meno, a telepatikus csoda és 10 elsőrangú varieté szám. Kezdeté 9 órakor. Helyárak 2 kor. és 1 kor. 50 fill.

— **Agyonvert csendőr.** Nagyváradról jelentik: Pünköszt innepén mulatsága volt a zsidányi polgári körnek az egyik korcsmában. A mulatságon részt vett Al József csendőr is, aki vígan táncolt és mulatott. — Reggelig hangos volt a korcsma a fiatal csendőr kurjongatásától. Négy óra is elmúlt, mikor Al József csendőr alaposan becsipve haza indult. A korcsma közelében a zsidányi Fő-utca sarkán négy legény topant a csendőr elé:

— No itt vagy gazember! — kiáltotta az egyik és mielőtt a csendőr magához térhetett volna a meglepetéstől, hatalmas ütést mért rá a botjával. Al József lebukott a földre, ahol aztán sűrűn érték a súlyos csapások, s amikor már élettelenül feküdt a szerencsétlen ember, a legények megszöktek. A gyilkosság híre óriási izgalmat keltett a községben. Valószínűnek tartották, hogy Al Józsefet, aki szigorú, kiméletlen ember volt, a haragosai ütötték agyon. A gyilkosokat sikerült tegnap előkeríteni; mind a négyen zsidányiak és saját bevallásuk szerint azért ölték meg Al Józsefet, mert a csendőr durván megsértette őket.

— **Panama és zsalmakalap-ujdonságok** legolcsóbbak Lengyel Samunál.

— **Vitárius Sándor keztyűs és kötszerezés, specialista** üzletét Szent Annából Piac-utca 16. Alföldi palotába helyezte át s a nagyérdemű közönség szíves pártfogását továbbra kéri.

— **Tollkönnyű nemez kalapok, nyári ujdonság** 3 koronától feljebb Frank Testvérek urí dívat üzletében.

— **Vászon ruhák** remek színekben, lüszter- és gumi-köpenyeg, pongyolák, grenadin batist és delinből, dus választékban megérkeztek Halmágyinál.

Pontos zsebórák
Halász Nándor
ujonnan berendezett arany, ezüst, ókszer, éra üzlete
a Debreczeni Első Takaréknál
új épületében.

— **Modern faliképekben állandó ujdonságok** Thaisz Arthur papíráruházában.

— **Rózsa Ignácz** elhalálozása folytán a Raktár női felöltők, lüszter köpenyegek, kalapok, bluzok, pongyolák, aljak rendkívül olcsó árakban lesznek eladva. — Tisztelettel özv. Rózsa Ignáczné, Kistemplombazár.

Foulard-selyem 1 kor. 15-től mélelenként blousoknak és ruháknak Franko és már elvámolvá házhöz szállítva. Gazdag mintaválaszték azonnal. Seiden Fabrik. Henneberg, Zürich.

IRODALOM

— **A Csokonai-kör ügyei.** A Csokonai-kör június 10-én szombaton 4 órakor a Csokonai-házban (Hatvan-u. 23.) választmányi ülést tart, melynek tárgyai: A közgyűlés előkészítése. (Tisztikar és választmány kiegészítése, számvizsgálat, költségvetés.) Indítvány egy északkeleti magyar közművelődési egyesület tárgyában. Folyó ügyek. Jelenések.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytözsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentés.

Budapest, 1911. június 7.

Készáru 5—10 magasabb.

1911. októberi buza	11.41—42
1911. májusi buza	—
1910. májusi rozs	—
1910. októberi rozs	9.27—28
1910. májusi zab	—
1911. októberi zab	8.16—17
1910. jul. tengeri	6.83—84
1911. uag. tengeri	6.93—94

1910. máj. tengeri	6.49—50
1910. augusztusi repcze	—
1911. áprilisi buza	—
1911. áprilisi rozs	—

Megnyílt a GLÜCK EDE

ujonnan berendezett
czipő-, kalap- és uridivat üzlete
a debreczeni első takaréknál új épületében.
Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
Telefon 602.

Butorcsarnok megnyílt

Hunyadi utca 17. szám
(Demetrovics-palotában.)

A csarnokban eladott műbutorokért

Kovács Gyula

műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal.

Csak azoknak a cigarettázóknak

a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni:

Clubspecialitő 120 lap 20 fillér

70 „ 12 „
1 dohoz (100) hüvely 70 „

Védjegy.
Bárki feladja címét egy levelezőlapon
Halász Ferencznek, Budapest,

VII., Nefelejts-utca 4.

kap próbául 2 könyvecskét ingyen és bérmentve.

Orvosi tanácsra a lapok nyomatlanok, de minden laposkájában benne van a védjegy és a gyáros aláírása „MODIANO“ viznyomással.

Kapható mindenütt.

Regény-csarnok.

A zöld papagáj története.

(Folytatás.)

Megnyugodott. — Piroska komolyan beszélt.

— Te mindezt nem tudod, kedves jó atyám, de én látom, tudom. A crisis Esztikénél már régebben kezdődött. Tudod? . . . mikor egysezt csak komolyabbá vált s valami lelki rázkódtatás kivette a naiv gyermekded világból, melyben élt. Emlékszel még rá, hogy remegtünk akkor? Félteztük, hogy rosszabbra fordul állapota . . . Áldjuk érette a jó Istent, aki a legnagyobb szorongás idején küldött számunkra vigasztalót! Azon perc óta, midőn Térey betette a lábát házunk küszöbén, a válság határozottan jóra fordult s elkezdődött a javulás . . . Öreg háziorvosunk mondta nekem . . . A szerelem hatalmas gyógyította meg kedves kicsikémet . . . És most már olyan okos, hogy nem tudom mi különbség van közte és köztem, pedig engem okosnak tartanak. Igazán nem tudom, mi különbség van közöttük, ha csak nem az, hogy ő finomabb, szellemibb és szeretetreméltóbb!

E pillanatban a kertre nyíló ablak előtt Esztike alakja lebbent át, hófehérbe öltöz-

ve, könnyedén, mint valami tündér, mintha lába nem is érintené a földet. A következő percben aztán egy körülkanyarodó uton ismét visszafordult s látható lőn az ablakon át, de már távolabb. A nap oldalvást esett arcára s megvilágította. Kissé megállt s valami gondolkozni látszott. Szőke haja, mint valami szép aranykorona ragyogott a fején.

— Nézz oda, — szolt Piroska, az ablakhoz vonva atyját; — nézd meg jól, ilyenek az elmebetegek?

Az apa reszketve nézte, lélegzetét is elfojtva.

A gyönyörű leány odakünn lehajolt s egy rózsát szakított.

— Akarod, hogy elhervadjon, mint a virág, melyet leszakított? — szolt Piroska, gyöngéden érintve atyja vállát.

Most az apa visszafordult s nagyobbik leányának nyakába borult.

— Te okos vagy és mindenben áldás van, amire kezédet ráteszed . . . Cselekedj azt, amit jónak látsz.

Néhány perc múlva a tornácon találkozott Piroska Esztikével.

— Kinek a számára lesz ez a szép rózsza, kicsikém? — kérdezte tőle mosolyogva.

Esztike elpirult s válasz nélkül odébb surrant.

Az udvarról kocsirobogás hallatszott be s megfelelt rá, hogy kinek számár lett a rózsza leszakítva.

— Ah, hisz a kicsike kileste már a csigadombról, hogy ki jön! — szolt magába mosolyogva.

S nyájasa nlépett az érkezett Térrey elé.

A szokottnál még valamivel komolyabb és ünnepelesebbnek látszott ma Térrey. A jószívű Piroska jelentőségteljesen nevetett s lopva hol Térreyre, hogy meg Esztikére pillantott. — Mind a kettő csak úgy irult-pirult.

— Milyen bohók lesznek még az ilyen bölcs emberek is! — gondolta magában Piroska.

(Folyt. köv.)

László Zsigmond
ÁLLATORVOSI
RENDELŐ-IRODÁJA
Rákóczi-utca 3. sz.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.
Szőnyeg áruház
Függönyök, ággy és asztalterítők, utazó takarók, kocsis és löpököröcsök, Flanell takarók, linoleum.
Nagy választék! Olcsó árak!

Simonffy- utoza 55.	Ruhafestő.	Széohényi utoza 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utoza 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utoza 14.

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá
és legszebb
nyersfalazati téglá
csak a
Karczagi
agyagiparnál
Karczagon szereshető be.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.
A tavaszi és nyári idényre
a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárból, szabadalmazott
jégszekrényeket,
önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket. Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékokat és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl
Kaszanyitzky Endre
üveg, porcellán, lámpa, háztartási s díszárak nagykereskedése
Debreczen, Placz-u. 57-ik szám.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.
Nagymagyaralföldi Bank
Részvénytársaság
DEBRECZEN, Placz u. 73. sz. a.
Elfogad
betéteket
takarékkönyvekre és folyószámlára s állandó jellegű betétek után
5%
kamatot fizet. — Ezenkívül az intézet fizeti a betét kamatadót is.

Házlebontás miatt
hatóságilag engedélyezett végkiárulás, az összes raktáron lévő férfi, női és gyermek harisnyák ugyszintén mindennemű női kézi munkákat gyári árban árusítom
FÜSTÖS DEZSŐ, Placz-u. 12.

7467—1911. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.
A debreczeni kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Fodor László végrehajthatónak Deli Tamás és neje végrehajthatást szenvedő elleni végrehajthatási ügyben a debreczeni kir. törvényszék területén levő az egyeki 1587 sz. betétben A. I. 1. 2. sor, 915. 916. hrsz. a. felvett, a Deli Tamás és neje Vincze Anna nevében álló beltelekbeli 323. sz. a ház, udvar és szántóra 1540 kor., az egyeki 1229. sz. betétben, A. I. 1. sor, 1716. hrsz. a. felvett, a Deli Tamás nevében álló homok dűlőbeli szántóra 225 kor. 50 fillér, — az egyeki 262. sz. betétben, A. I. 2. sor, 1131. hrsz. a. felvett beltelekbeli szántóból a Deli Tamás nevében álló 1/6 résznyi jutalékra, az özv. Deli Jánosné javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával 27 kor. 50 fillér, — ugyane betétben, A. I. 1. sor, 1132. hrsz. a. felvett 543. sz. a. beltelekbeli ház és udvarból a Deli Tamás nevében álló 1/6 résznyi jutalékra, az özv. Deli Jánosné javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával 55 kor. ezenel megállapított kikiáltási árban az utóajánlati árverést elrendeli és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi július hó 10 ik napjának délelőtt 9 órakor Egyek községében tartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár 1/4-án alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át, vagyis 170 kor. 20 fillért, illetve 12 kor. 80 fillért, illetve 1 kor. 80 fillért, illetve 6 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Az aki az ingatlanra megállapított kikiáltási árnál magasabb ígértett tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a tovább folytatandó árverésen részt nem vehet.
Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél nem jelenik meg.
Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígértet nem tétetik, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnek fog nyilvánítottatni. Az ezen árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.
Kelt Debreczenben, 1911. május 16.
Kir. tszék, mint tkvi hatóság.
Kádoss s. k. tszéki bíró.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki venne nőül 20 éves, csinos, teljesen egyedülálló árva leányt **400.000 kor. vagyonnal**? Csakis komoly ajánlkozók (ha vagyontalanok is) írjanak e címre: **Fidos, Berlin 18.**

Uri leány, kinek 4-5 ezer korona hozománya van feleségül menne biztos állású izr. 26-35 évesig lévő uri emberhez „Jó lelkű” jellegre a kiadóba írjanak.

Betöltendő.

Fiatal elvált urinó házvezetőnői állást keres, hova leánykáját magával vihetné, kitűnően főz, szerény, dolgos. Cím H. L. Kossuth-u. 50. szám, 2 ik ajtó.

Egy mérlegképes könyvelő fűszer nagykereskedésbe azonnali belépésre kerestetik. A szakmába jártasak előnybe részesülnek. Cím a kiadóhivatalban.

Érettségizet fiatal ember, hosszabb gyakorlattal könyvelői állást keres. Cím a kiadóban.

Tisztességes házmester felvétetik Iskola-utca 8. szám alatt.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Rifutó fiu (nappali, könnyű munkára) felvétetik kiadóhivatalunkban

Adás-vétel

Ruhák moly elleni megóvásához naftalin, dohánypor, (tabaco) fűszerpor legjobb minőségben Deutsch Lajos, fűszerkereskedésében Piac-u. 38.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Figyelem! E hóban nyílt meg Hausner Salamon reklám áruház Csapó-u. 20. szám (zenede épület) hol is egy tömegben szalon futó szőnyegek és függönyök, női és férfi öltönyök és felöltők, kosztümök, delinek, batisztok, szövetek, kartonok és lüszterek versenyen kívüli olcsó árban lesznek elárúsítva. Az áruk heti vagy havi részletre is kaphatók. Paplanok és madráczok mérték szerint készíttetnek. Továbbá pongyolák 5 koronájával, bluzok, gyermekruhák és kötény készen és mérték szerint is kaphatók

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

A Bocskay kertben 20 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Legolcsóbban lehet butorokat vásárolni Weisz Gyulánál Széchenyi-utca 19. szám, kényelmes havi részletfizetésre is.

Önt is érdekli! Legújabb tavaszi férfi és női felöltők, szövetek, kizárólag jó minőségű vásznak kaphatók legolcsóbban, előnyös részletfizetésre, Debrecen legrégebbi, szolid alapjáról ismert részletáruházban, Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Hadházi állomás mellett szőlő télen-nyáron lakható épülettel eladó.

Vizsgai jutalomkönyvek beszerzése előtt feltétlenül keresse fel a Harmathy antiquariumot Fűvészkert-u. 14. Óriási raktár! Új példányok, remek diszkótésben leszállított áron kaphatók! Iskolák, intézetek kérjenek árjegyzéket.

Eladó szőlő előnyös fizetéssel, közvetlenül a sárándi állomásnál. Cím a kiadóhivatalban.

Két szép függő lámpa olcsón eladó Piac 49. első udvar, II-ik emeleten, elköltözés miatt.

Makkulatur papíros kapható Piac-utca 49. szám alatt az emeleten.

Boreczet házilag készült kapható. Cím a kiadóba.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utcza lakás augusztus elsőre kiadó.

Forgalmas helyen, piacához közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Raktárhelyiségnek kiadó 4 egymásba nyíló száraz, világos nagy pincze József kir. herczeg-utca 14. szám alatt.

Különbéle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Munkások figyelmébe. Ha olcsón akar vásárolni, úgy keresse fel Bádogos-utcában Nuszbaum Henrik Munkás bazárját.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készíti Tuschák Vilmos ékszerész Halköz 4. sz.

Weisz Ferencz épület és mű-butor „asztalos” József kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Fehérnemű javításokat, gombjuk varrást, elvállalok, esetleg házhoz is elmegyek. Cím a kiadóhivatalban.

Házhelyeknek

eladó

a Sámsoni útfélen, a hadházi vonat sorompójánál kezdődő volt **Katz-féle** telek kedvező fizetési feltételek mellett.

Értekezhetni

A Néptakarékpénztár Szövetkezetnél
Debreczen, Piac-utca 75. sz.

Ló és szarvasmarha tartó

gazdák figyelmébe.

Ezennel felhívjuk a város belső területén lovat és szarvasmarhát tartó gazdák figyelmét, hogy **az istállóból összekerülő trágyát díjmentesen elhordatjuk.** Ha az összekerülő trágyamennyiség hetenként legalább egy teljes szekérrel van, úgy azt minden héten egy meghatározott időben elvitetjük.

Levélbéli megkereséseket **Debreczeni Trágyagyár r. t. Deák Ferencz-utca 19. Telefon 629.** kérjük intézni.

A Debreceni Közvetítő Bank

részvénytársaság, (Piac-utca 32.)

Ügyköre a következő:

Iparosoknak . Iparáguk fejlesztéséhez a rezzük és ha a vállalat életképes, úgy azt állandóan finanszírozzuk.

Kereskedőknek és magán személyeknek előnyös összeköttetésünk-nél fogva folyószámla, visszleszámitolási és személyhitelt nyújtunk.

Részvényeseknek . Helybeli és vidéki nyekre a legmagasabb összegig előnyös lombard kölcsönt eszközölünk, esetleg azokat előnyösen értékesítjük.

Háztulajdonosok és földbirtokosok bekebelezett terheit igen előnyösen convertáljuk és azok ingatlanára legolcsóbb **egész 65 évig terjedő törlesztéses kölcsönt** folyósítatunk.

Ingatlanok . nevezetesen **házak és bir-Ingatlanok, tokok adás-vételét** gyorsan és megbízhatóan bonyolítjuk, a vételhez szükséges pénzt is folyósítatjuk, a szükséghez képest a vételt előlegezzük is.

Parcellázásokra . megbízásokat elfogadját összeköttetésünk-nél fogva gyorsan és előnyösen bonyolítjuk.

Mindenemű bérletre előjegyzéseket elfogadját és azokra bérlet vagy ezeknek megfelelő bérlet szerződés Felvilágosítást minden irányban díjtalanul nyújt az intézet igazgatósága **Piac-utca 32.** Ideiglenes telefon 880. szám.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint,” mely bármely testrészt izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis tüveg 1 kor. Nagy tüveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arczsépítő szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill. Ducika puder, három színben ára 1 kor

Rárpáti szees rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat, egy tüveg ára 1 kor.

Menthol jeges sóborszesz, az eddigi sóborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. tüvegekben.

Indiai fogcsépp, a legkacacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill.

A fentiek csakis a

Balázs Ödön utóda
HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez” címzett gyógyszerárán Debreczen, Csapó-utca 18. szám alatt kaphatók.

672-1911.

Pályázati hirdetmény.

A hajduszoboszlói járáshoz tartozó Kaba községben levő és választás útján betöltendő **községi végrehajtói** állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma: a község pénztárából havi előleges részletekben fizetendő évi 700 korona és 100 kor. lakpénz.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **1. ó. június 17. délután 5 óráig** hozzám nyujtsák be.

A később érkező kérvényeket nem veszem figyelembe.

Hajduszoboszló, 1911. június 1.

Miskolczy,
főszolgabíró.